

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer ha-Tishbi

Eliyahu Baḥur

רוחב והילא

Ṭshernoḃits, 616 = 1855

ויתה תוא

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12352)

משתרין כולן לשון התר ופתוח בלשון אשכנז לידגן או
אנטפינדן ובלעז שולייאר וכן בדברי רז"ל לשון מחילה וסליחה
באמרים (סנהדרין ד' כג) שרי רחמנא להלל וכן בתפלת כל נדרי
כולהון יהון שרין פירוש נמחלים :

שִׁתִּין

(שמואל א' כ"ה) משתין בקיר זה הלשון ידוע בדברי
רבותינו זכרונם לברכה בהטלת מי רגלים בל"א ברוצץ
או זאיבן ובלעז פישאר ולא שמשו בו רק בבנין הפעיל
השתין אשתין והמפרשים פירשו משתין בקיר זה הכלב שדרכו
להשתין בקיר ואני אומר שיותר נכון לפרש משתין בקיר כל זכר
שדרכו להשתין בקיר כי הנקבה אינה משתנת בקיר ואף אם
נפרשהו על הכלב אין נקבת הכלב בכלל כי הכלבה אינה
משתנת בקיר והשם השתנה ובספרי רפואות קורין לו שתן ובדברי
רז"ל קורין לו מי רגלים וכן לשנות את שיניהם (ישעיה ל"א)
מימי רגליהם קרי :

שִׁתְּףִי

(נדה דף ל"א) שלשה שותפים יש באדם אביו ואמו
והקב"ה והוא לשון חברותא תרגום (ישעיה א') וחברי
גנבים שותפין לגנבים והנקבה שותפת תרגום והיא חברתך
שותפתך והפעלים כולם בלשון התפעל כמו (א) כיצד משתתפין
וכן שנים שנשתתפו והשם שותפות תרגום בתשומת יד בשותפות
ידא ובעל הערוך כתב (רמזית ל"ח) תותמך ופתילך וממך
תרגום ירושלמי שותפך וחוטמך ובקשתיו ולא מצאתיו וגם לא
הבנתיו :

נשלמה אות השיין כשם שאנו מקדישיין

אות התיו

תִּיבָה

נהגו רז"ל לקרא למלה אחת תיבה (בסדרה מקומות) בנין
וכל תיבה שצריכה למד בתחלתה הטל לה הא בסופה
וכן ראשי תיבות וסופי תיבות וכבר כתבתי בספר
מסורת המסורת ההפריש שבין תיבה למלה ואמרתי ששם מלה
נופל על רכור שאדם מוציא מפיו בחתוך האותיות אבל תיבה לא
אמרו רק על מלה הכתובה בתוך הספר והארכתי שם עיין שם :
הרבה שמשו רז"ל בזה היורש בענין שאלה שישאל
אדם מחברו מה שיש לו לקבל ממנו בלשון אשכנז
וארדרן או אן היישן ובלעז דימאנדאר :

תגר

(א) (עירונין פת)

הוא
ימין
היה
מ:
גלים
פעל
("ה)
בו
צמו
דים
עניג
("ג)
חת
במו
ג)
עיא
ציא
לעז
היה
ליך
מרו
יתו
בו:
בית
שון
("א)
לא
שכן
תיך
ביה

תשבי

תגר

בדרז"ל היה קורא תגר בצדי תחת התיו עניינו לשון ריב ומחלוקת תרגום (משלי ו') בכל עת מדינים ישלח תיגרא רמי כלשון אשכנז קריג או צאנק או האדר ובלעז קוסטיון או ליטה ולא יתכן לעשות ממנו פעל :

תגר

(רלשית ל"ח) בת איש כנעני בת גבר הגרא וכן (ישעיה כ"ג) סחריה שרים תגרהה רברבין ודרבוי (מלכים א') ומסחר הדוכלים וסחורת תגריא ויש קורין לסחורה תגרות :

תגרמא

(רלשית י') ריפת ותוגרמא אומרים שהוא ארץ טורקיאה וכן קורין לאנשיה תוגרמים והמלך שלהם תוגר ומן הדין היה ראוי להקרא תוגרמי כי המס שרעית ותוגרמא תרגום ירושלמי ברבריאה :

תהה

(רלשית ה') תהו ובהו תרגום ירושלמי תהיא ובהיא וכן בדברי רז"ל (צ"ק ד' קי"ב) תהי בה רבי יוחנן לשון הימה וכן (רלשית כ"ז) ויחרד יצחק חרדה ותוה יצחק תיוהא וכרניאל (דניאל ג') נבוכד נצר מלכא תוה ואולי ערשו תו או תוה ומזה אמרו (קדושין ד' מ') תוהה על הראשונות וכן (רלשית ו') וינחם יי כי עשה ת"י ודוי תהי מן קדם יי :

תוב

(תליס ט') לא יסיף עוד לערוץ תרגום לא יסיף תוב למתבר וכן כל עוד שבאמ"ת מתורגם תוב ויוכל להיות שחתיו מקום שין שוב עיין בשרשו ורז"ל נהגו לומר תו במקום תוב באמרם ותו לא מדי כמו ועוד לא :

תחם

תחום שבת והוא תרגום של גבול כמו (שמות י"ט) והגבלת את העם תרגום ותתחם תחום שבת הוא מהלך אלפים אמה כמו שפירש רש"י בפסוק (יהושע ג') אך רחוק יהיה ביניכם ובינו כאלפים אמה במדה כדי שתקרבו אליו בשבת :

תיק

תיק בהודך תיק תרגום (תויב כ') שלף ויצא מגוה תרגום מן תי א וכן (דברים כ"ב) ועשית מעקה ותעביד תיקא והוא לשון יון ממש ובלשון אשכנז פוטר פאס. ובלעז פודרה ומזה מה שאמרו רז"ל (צ"מ דף פ"ו) הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה והוא מורכב מן נר ותיק ונר הוא החמה אבל (רות ד') וישלוף נעלו דמתורגם נרתק יד ימיניה הוא סותר הפירוש הזה ומזה נהגו רז"ל כשעאלו איזה קושיא בגמרא ולא מצאו לה תירוץ אומרים תיקו ופירשו בו כדבר העומד בתוך תיק ואין ידוע מה שבתוכו ויש שדורשין אותו נוטריקון ראשי תיבות תשבי יתרו קושיות ובעיות והוא פירוש של הבל :

תָּבֵן

(ישעיה מ') ושמים בורת תבן (תליס ע"ה) אנכי תכנתי
עמודיה ורומיהם לשון תקון וכן כל לשון הבנה אין הפרש
בין שנכתב בכף או בקוף ועוד אדבר מזה בשרש תקן :

תָּבֵן

(משלי כ"ה) ותוכן לבות יי והשם (שמות ה') ותוכן לבנים
כל הבאים על זה המשקל הם לשון מנין וחשבון ומזה
נקראת חכמת המזלות והגלגלים תכונה כי אי אפשר
ללמוד אותה המלאכה אם לא ילמוד קודם חכמת המספר
והתשבורת ובעל המלאכה נקרא תוכן

תָּכַף

(ברכות דף מ"ג) שלש תכיפות הן תכף לגאולה תפלה
תכף לסמיכה שחיטה תכף לנטילת ידים ברכה פירוש
תכף מיד בלי איחור ועיבוב וכן כל פתאום תרגום
ירושלמי תכיף ואונקלוס ויונתן תרגמו כל בפתע פתאום בתכיף
בלשון אשכנזי אזו באלד ובלעז שובימו :

תְּכַשֵּׁם

כבר כתבתי בשרש כשט וקישט ששניהם הם קדושים
בענין כי הכף והקוף מתחלפים כמו תכן ותקן והתיו
בתכשיט נוספת כתיו תלמיד אבל מה שתרגם יונתן
(ויכושע ה') ואז תשביל בכן תכשט התיו לנוכח עיין בשרש כשט :

תִּלְמוּד

כבר כתבתי בשרש גמרא כי המשנה והגמרא יחד
נקראים תלמוד אך נמצא בהרבה מקומות שהגמרא
לבדה נקראה תלמוד וכן בפסוק (שיר ה') ישקני מנשיקות
פיהו תרגום ושתא סדרא משנה ותלמוד בנירסא וכן דרשו(משלי ט"ז)
כל ימי עני רעים (כנהדרין דף ק') אלו בעלי תלמוד (ב"ב דף ק')
וטוב לב משתה תמיד אלו בעלי משנה גם נמצא שהמשנה לבדה
נקראה תלמוד כמו ע אמרו(נדה דף ו' וע"ס) אין לומדין הלכה מפי
תלמוד רוצה לומר מן המשנה ותלמוד הוא שם דבר כמו למוד
והתיו נוספת על משקל תענוג תמרוק ומזה תלמוד לומר
כמו שאמרו (נהגדה ט"ס) יכול מראש חודש וגומר תלמוד לומר
ביום ההוא ורוב העולם טועים בכיבוד מלת תלמוד ומבארין התיו
לנוכח כאלו נאמר תלמוד על משקל תפקוד ואינו אלא שם
כמו למוד כמו שכתבתי ובלשון אשכנזי לערנונג ובלעז לידו :

תִּלְמִיד

מבין עם תלמיד שם תואר ואין לו חבר כמשקלו
בתוארים אך בשמות נמצא (ד"ס ה' ח') תרשיש
תכריך :

תִּלְמִיד חָכָם

פירשו רבותינו זכרונם לברכה מי הוא הראוי
להקרא תלמיד חכם והרבה שאלתי לדעת
למה נקראו בלשון תלמיד השיבו לי שתלמיד
הוא

תשבי

הוא כמנוד כאלו נאמר תלמיד של חכם ואחרים אמרו לי שפירושו תלמיד הנעשה חכם ולי נראה שקרה להם מה שקרה לחכמי היונים שבראשונה קראו להם סופים פירוש חכמים ואחר כך הוסכם ביניהם שלא יהיו נקראים עוד סופים דרך גאון והתפארות אלא כל אחד יהיה נקרא פילוספוס פירש אהב חכמה כמו שכתבתי בשרש פלסוף וכן כל רב גדול וחכם מופלג לא רצה להקרא חכם אלא תלמיד חכם דרך ענוה ושפלות רוח .

תנין נמצא תנין וגם תנים בלשון יחיד וכן בלשון רבים תנינים ותנים בלשון אשכנז מראכנ :

תנא בדברי רז"ל תנו רבנן הנה רבים משתבשין בקריאת זאת המלה וקורין הנון בוי שורק תנו או תנו התיו קמוצה על משקל שנו חכמים וטועים כי שנו הוא לשון עברי מן (דנריס ו') ושננתם לבניך תרגום ותתנינון ובלשון תרגום באים העוברים מנסתרים מנחי למד הא פא הפעל בשווא ועיין הפעל בחולם כמו בדניאל (דניאל ג') ענו כשראי ובעו דניאל וחברוהי וכן (שמואל ה' י"ג) ופלתים חנו במכמש שרו וכן (שמות י"ג) ויחנו ושרו וכן ראוי לומר תנו רבנן פירוש למדו ומוזה נקראו חכמי המשנה תנאים אשר הראשון מהם שמעון הצדיק והאחרון רבינו דקדוש ואחר כך התחילו האמוראים אשר הראשון מהם רבא והאחרונים רבינא ורב אשי שחברו התלמוד ונקראים אמוראים מלשון אמירה לפי שהיו אומרים מימרות ומצאתי בתרגום של פסוק (איוב ג') יחד אסירים שאננו (איוב סס) לא שמעו קול נוגש כתר אסירי מדרשיא שליאו לא שמעו ינקי בי רבא קל אמוראה :

תנאי בדברי רז"ל (ילמדנו פ' נראשית) תנאי התנה הקב"ה עם בריותיו וכן (קדושין דף ס"ה) כתנאי (במדבר ל"ב) בני גד ובני ראובן ענין תנאי הוא ידוע ואין צריך לבארו ובנו ממנו פעל אך בבנין הפעיל כגון שנים שהתנו ביניהם וכן המתנה עם חברו ויש מפרשים מלשון זה (קושט ה') אפרים התנו אהבים פירוש עשו תנאים עם אהבים :

תנוק בדברי רז"ל (יידס ד' י"ג וס"ט) תנוק בן יומי הוא לשון יונק והתיו נוספת על משקל תירוש והרבוי בלשון נקבות תנוקות וכן אמרו (ר"ס ד' י"ג) המינים והמוסרות כמו שבארתי בשרש מסר עיין שם :

תענית בדברי רז"ל הוא לשון ענוי שרשו ענה על משקל תכלית מן כלה ובעזרא (עזרה ע') קמתי מתעניתי ולא יבא רק על

על ה

תתפ

תתק

תתק

תתקו
שמש
בתוב
לתקו
דשבו

תתק

סופר
סדום
כבוד

כמו
ושלונ

תתק

אל ב
רשי
זה ע

תתק

על הצום בלשון אשכנז ואשמן ובלעז דיוונר אבל ענוי נפל על כל צער :

תפלין תמהתי מאוד כי בעל הערוך הביא תפלין בשרש תפל ואין שרשו אלא פלל והתיו נוספת כתיו תפלת ותהלה וענין תפלין מבואר בפוסקים ובלשון יחיד קראו תפלה באמרם תפלה של יד תפלה של ראש :

תקל כל לשון מכשול מתורגם בלשון תקלה כמו (ויקרה י"ע) לפני עור לא תתן מכשול תרגום לא תשים תקלא בלשון אשכנז שטריוכלונג ובלעז אינסאמפאר :

תקן כל לשון הבנה ותקון הכתוב בכף מתורגם בלשון תקון בקוף כמו (ישעיה מ') מי תכן את רוח יי מאן התקין ובין (תליס ע') כונן למשפט כסאו תקין לדינא כורסיה ולא נמצא לשון תקון בקוף בכל המקרא רק בקהלת ומתורגמין בפנים אחרים וכן שמשו בו רבותינו זכרונם לברכה כגון (ט"ס יס כ"א) עזרא הקן כתובה לאשה וכן הרבה וכולם בבנין פעל ההגוש מתקן מתוקן לתקן עולם ותמהתי איך ישאנו האשכנזים אומרים בתפלת מוסף דשבת תכנת שבת בכף והיה יותר נכון בקוף וכן הוא בנוסחאות סדורי שאר היהודים תקנת שבת :

תקין סופרים אמרו רז"ל שמונה עשרה מלות הם תקין סופרים והם נמנין על פי המסורת כגון (ראשית י"ג) ואברהם עודנו עומד לפני יי תקין

סופרים הוא שהרי השם בא לעמוד לפני אברהם לומר לו זעקת סדום ולכן חשו הסופרים שמא יקראו האנשים כן וזה לא היה דרך כבוד כלפי השכינה לבן תקין שהכל יתנו לב שיהיו קורין הפסוק כמו שהוא וזהו התקין שלהם אבל לא שהם שנו דבר מהתורה חס ושלום זהו מה שנראה לי בזה ומי שימצא טעם טוב מזה יבחרהו :

תקע ענין תקיעת כף נמצא בשני אופנים האחד הכות כף אל כף לענין שמחה כמו (נחום ג') תקעו כף עליך בלשון אשכנז קלופפן ובלעז באטיר והשני לענין הכות האדם כפו אל כף חברו בערבון בלשון אשכנז גלובן ובלעז פרו מיטיר וכן פירש רש"י (תליס מ"ג) כל העמים תקעו כף הריעי וגומר התערבו יחד זה עם זה להריע ויותר נכון להיותו כמשמעו וכן תרגומו תקעו ידא בחרה :

תרגם רבים חושבים כי לשון תרגום אינו נזיל רק על לשון ארמי ואינו כן כי תרגום רוצה לומר פירוש וכן בעזרא (עזרא ג') וכתב הנישתון כתוב ארמית ומתורגם ארמית

ארמית רוצה לומר ומפורש בלשון ארמי וכן כל המפרש לשון אחד בלשון אחר נקרא תורגמן או מתורגמן ובלשון עברי מליץ כמו (ראשית מ"ב) כי המליץ בינותם תרגום ארי מתורגמן ביניהון וכן (שמות ד') והוא יהיה לך לפה לתורגמן וכן כשארם משמיע דבריו על יד אחר באותו לשון עצמו נקרא מתורגמן וכן אמרו רז"ל (פסחים ד' קי"ז) כל מזמור שנאמר בו משכיל על ידי מתורגמן אמרו וכן היה מנהג הרשנים הקדמונים שאמרו דבריהם על ידי מתורגמן ובנו ממו בנין פעל כגון אונקלוס תרגם או יונתן תרגם ובפסוק (אסתר ג') ישנו עם אחד בתרגום ירושלמי ומתרגמן בנביאיהון:

תִּרְגְּלוּ תרגול ותרגולת ידועים ובפסוק (אסתר א') כימים הם כשבת בתרגום ירושלמי תרגלא דדהבא וכו' עד תרגולין מקרקרין וכו' תרגלא ברא וכן (איוב כ"ט) לשכוי בינה לתרגל ברא ביונתא הוא תרגול מדברי בלשון אשכנז אויא האן וכן (תלים נ' פס פ) וויז שדי שני פעמים בתלים מתורגמן ותרגול ברא וזה דבר חדוש:

תִּרְפָּה בית התורפא פירושו בית עבודה זרה וקורין לו כן לשון גנאי (תלים מ"ד) לעג וקלם ממיקנותא ותורפתא וכן (נדה ד' כ"ו) יעיין בערוך) בית הורפא של האשה הוא כנוי לערותה וכן בלשון רמי קורין לערוה טורפטיהו:

תִּרְפָּה (יחזקאל מ"ו) ועלה לתרופה התימה על הרד"ק שהביאו בשרש רוף ומי הכריחו שלא תהיה חתיו שרשית על משקל בתולה רפואה וכן תרגם יונתן לאסותא וכן הערוך הביאו בשרש תרפ:

תִּרְפִּים (ראשית ל"ח) ותגנוב רחל את התרפים תרגום אונקלוס צלמניא וכן תרגום יונתן (אמחל א' י"ט) התרפים של מיכל בת שאול והם צלמים המגידים עתידות וכן (הושע י"ג) ואין אפוד ות פים אפודא ומחוי פירוש מגידים וכן אומר הפסוק (זכריה י') ודתרפים דברו און ימצאתי שכך היו נעשין התרפים שוחטין אדם בכור ומולקין את ראשו ומולחין אותו במלח ובשמים וכותבין על ציץ זהב שם רוח טומאה ומניחין אותו תחת ראשו ונותנים אותו בקור ומדליקין לפניו נרות ומשתתוים לפניו ולבן היה מדבר עמהם וכולי עיין בפרקי ר' אליעזר בפרק ל"ו:

תִּרְיָן (תהלים כ"ט) טוב וישר יי תרגום טבא ותריץ יי וכן (שמות כ"ה) דברי צדיקים פתגמי תריצין (מלכים א' ע') בתום לבב וכיושר בקשיטות לבא ובתריצותא ומוזה קראו להתרת ספק תירוץ השואל הספק נקרא מקשן והמשיב נקרא תרצן:

תשש

תש
תש
לא ה
וכן (י
רבים
דמתו
ששמו
מתשו
פלגש
ויצו
שלא
ולא נד
עם ה
ישאל
הלא ו
אליהו
ופנתם
היה א
בנו ה
תש
ובבנו
דק ש
פ' א
מה לד
מה וז
תלמי

תשש (ראשית י"ד) וירדוף עד הן פירש רש"י שם תשש כמו לשון חלשות ושמשו בו בחסרון הכפל תש כמו כנקבה ולפי מדרש (נמ"ר) רבותינו זכרונם לברכה מזה צור ילך תשי והוא נגד הדקדוק :

תשבי אליהו התשבי מתושבי גלעד הנה חפשתי בכל פירושי המפרשים אשר ראיתי (עיי' מ"ר פ' פנחס) ואין אחד מהם מפרש למה נקרא אליהו התשבי מתושבי גלעד ולמה לא היה נקרא אליהו הגלעדי כמו (שמואל ב' י"ז) ברזילי הגלעדי וכן (ירמיה כ"ט) ירמיה הענתותי (מיכה ה') מיכה המורשתי ורומיהם רבים ואין גם אחד הנקרא מתושבי עיר פלוני ויונתן תרגם אליהו דמתושב מתותבי גלעד והרד"ק פירש שבראשונה ישב בעיר ששמה תושב ואחר כך ישב בגלעד אבל לא פירש למה נקרא מתושבי גלעד כדלעיל ואני אתן בזה טעם נכון בידוע שאחר מעשה פלגש בנבעה צוה ישראל להרוג את יושבי גלעד שנאמר (סופטים כ') ויצו אותם לאמר לכו והכיתם את יושבי יבש גלעד ואי אפשר שלא נמלטו מהם או שלא היו אנשים שלא נמצאו שם בפעם ההיא ולא נהרגו והנה אליהו היה את-מהם אחר זמן שנתישבה העיר חזרו עם התושבים הראשונים שגלעו והם נקראו תושבי גלעד ואם ישאל שואל מניין לנו שאלהו היה שם בזמן ההוא התשובה בזה הלא רבותינו זכרונם לברכה אמרו (מ"ר פ' פנחס) כי פינתם הוא אליהו וידוע כי פינתם היה במעשה פלגש בנבעה שנאמר (סופטים כ') ופנתם בן אלעזר בן אהרן הכהן היה עומד לפניו בימים ההם אם כן היה אליהו בזמן ההוא יהי רצון שכן יהיה עמנו בזמן הזה ויקוים בנו הפסוק (מלאכי ד') הנני אנכי שולח לכם את אליהו כהן תפלת המחבר אליה לפרט המחבר אליה :

סליק תהלה לאל סיום הספר

יהנה בהשלמת ירש תשבי נשלם ספר התשבי ובאמת כי לא דבר רק הוא שבמקרה יצא השורש הזה אחרונה שהוא כולל מספר השרשים ושם הספר גם יחד ובאמת לא בעצם ובכונה היתה זאת אך הוכרחתי להפסיק כי לא מצאתי אחריו מאומה דק שם חודש תשרי וכבר פירשוהו חכמינו זכרונם לברכה (מ"ר פ' אמור) שנקרא בן לאמר תשרי ותמחל לנו חובינו ואני אין לי מה לתדש בו וכבר תחנתי שלא אביא שורש שלא אחרש בו דבר מה והנה אני מפיל תחנתי לפני כל מי שמעיין בספר זה מבין עם תלמידי שגיאות מי יבין שאם ימצא בו איזה טעות ושגיאות שישקלני

אחד כמו וכן דבריו ר"ל אמרו ירגמן פסוק יהוה ימים וכו' (חוב) לשון תלים לשון וכן הוא יביאו על יביאו ק"ום של וכן וכן עשין אותו אותן נחיים ל"ו וכן קראו רצן:

תשבי

שישקלני במאזני צדק כי זה פרי המהירות אשר מהרתי לבא הנה
 כי בצאתי מביתי לא היה הספר נשלם : ובאמת בהיותי בדרך
 הולך למסעי (דברים י"ח) ארץ הרים וגבעות למטר השמים ולשלג
 אמר הוה ארץ עמדתי מרעיד עינתי דברים בשבלי וכתבתים על
 לוח לכי ובבואי אל המלון שתחתי פי אמתחתי והוצאתי פנקסי
 ורשמתי בו את הרברים אשר נתן אלהים בלבי וגם פה לא עשיתי
 מאומה מפני העדר מציאות הספרים שהיו צריכים לי ועם כל זה
 ירעתי כי מעטים המה ובטלים במיעוטם ומ"מ הסכמית לעבור עליו
 שנים ואקבצם מכל המקומות אשר נפוצו שם ואכתבם על לוח
 ואקרא בשם כל שורש אשר ימצא שם למען ירוץ הקורא בס :

אלה הם דברי הספר • הנותן אמרי ספר :

דורש דבר הפן	חדושים	מעניני מקרא	ופירו שים :
גם כן דברים	מחכמינו	תלמוד ומסניות	ומדר שים :
גם יש לשונות	מלשון עמים	המה לו יהיו	מפור שים :
תהגה בהורתי	ולמוד אותי	תמצא כהפך כי	בצר שים :
מחשך לכבוד	לאור חכים	כי אין בפי שקר	ושבו שים :
מי יערוך אלי	לבר רהי	המה בני אבי	מהור שים :
תשעה אנחנו כן	וכלנו	אחים בני איש חד	ומקור שים :
הוא אשכנזי שב	וגם יש"ש	נודע בכל ערים	ומנר שים :
ואני אשר נולד	באחרונה	בראש להדש סוף	לחד שים :
ופרט שנותי ראש	בלי ראש ראש	פרשת בשמים ראש	ושא רא שים :
נדפס בעיר איזנה	בבית הכר	כאולג אבי דורשים	כבין לח שים :
לכן שמעוני	בני אל חי	קולי אליהם חק	ראה חי שים :
אעשו ובלו גם	בני נכר	קרבת לשון קדש	ודת דור שים :
איך עם צור כספו	באמתחתי	וקמו ואל תהיו	כמתיו שים :
בכן להבין ת	היו זוכים	תלמוד ופירושים	וחדו שים :

תמו דברי השירה • והספר עד גמירא : בעזרת האל
 הגדול והנורא ברוך אל עליון אשר נתן כח עבדו
 בן אמתו להחל ולכלות ספר הזה :